

مهندس افشین بهبهانی؛ مدیرعامل مجتمع مس درخشان تخت گنبد سیرجان

جهاد تولید در معدن

شود که پتروپالایشگاهها در ذیل صنعت نفت و زنجیره صنایع پایین دستی صنعت فولاد، نمونه‌هایی از این موضوع هستند.

حال در این شرایط، توجه به تامین ضروریات توسعه در معدن و افزایش حمایت‌ها از آن به‌عنوان بخش مهم توسعه و اشتغال آفرین که سرانه اشتغال به‌نسبت بالا و پایداری در کنار سایر بخش‌ها مثل خدمات، گردشگری یا ... دارد آن هم با توجه به موقعیت جغرافیایی معادن و نیز تنوع محصولات معدنی نوید افق‌های بسیار روشن تر را می‌دهد تا ضمن افزایش سهم خود در سرانه تولید ناخالص ملی، زمینه اشتغال بیش از پیش مستقیم و غیرمستقیم را نیز فراهم کند.

سخن در باب اهمیت نقش معدن در توسعه و اشتغال زمانی قابل تامل تر می‌شود که باتوجه به گستردگی جغرافیایی معادن، نقش این بخش از نظر ایجاد توسعه در مناطق محروم کشور نیز با لحاظ ابعاد اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی و واکاوی قرار می‌گیرد.

قرار گرفتن برخی معادن در مناطق کمتر برخوردار نه تنها در کلیت اقتصاد کشور به افزایش درآمدهای ملی کمک می‌کند، زمینه توسعه همه‌جانبه مناطق کمتر توسعه یافته را نیز فراهم می‌آورد که آثار آن را در همه زمینه‌ها از جمله کاهش قابل ملاحظه بسیاری از آسیب‌های اجتماعی می‌توان دید. نقش معادن در تثبیت اشتغال در مناطق مختلف کشور و جلوگیری از مهاجرت یا تشدید حاشیه‌نشینی‌ها نیز از منظر دیگری قابل بررسی است که در مجموع می‌تواند برای تحقق عدالت اجتماعی هم کمک‌کننده باشد.

اگرچه معدن از جمله بخش‌های پرریسک برای سرمایه‌گذاری و نیازمند سرمایه بالا به شمار می‌رود اما در صورت تامین حلقه‌های حمایتی و کمک‌کننده برای راه‌اندازی آن و نیز افزایش دایره فعالیت‌ها پس از مراحل استخراج که به ایجاد ارزش‌های افزوده و تکمیل زنجیره‌های تولید در فرآوری مواد معدنی بینجامد، زمینه‌ای مطمئن و پایدار را برای رونق تولید و اشتغالزایی با خود به ارمغان می‌آورد که مشکلات مربوط به ریسک‌های سرمایه‌گذاری و هزینه‌های بالای آن را نیز می‌تواند جبران کند.

لذا با عنایت به سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و پیش‌بینی تولید ۷۰۰ میلیون تنی ماده معدنی، توجه هرچه بیشتر برای توسعه این بخش نه تنها می‌تواند سهم درآمدها و اشتغال همین بخش را افزایش دهد بلکه تاثیر آن را می‌توان در سایر بخش‌های صنعتی نیز دید چون بخش معدن تامین‌کننده مواد اولیه بسیاری از دیگر صنایع مهم است.

پس اگر می‌خواهیم مسیر خودکفایی کشور را در بسیاری از صنایع رقم بزنیم، بی‌شک نیازمند تقویت بیش از پیش حمایت‌ها از بخش معدن نیز خواهیم بود که صرفنظر از سهم تعیین‌کننده خود در توسعه، نقشی حیاتی نیز در قطع وابستگی سایر بخش‌های مولد صنعتی به خارج از کشور ایفا می‌کند.

رهبر فرزانه انقلاب اسلامی دهم بهمن ۱۴۰۰ در جمع تولیدکنندگان کشور، تولید را جهاد خواندند، کارآفرینان را افسران و کارگران را نیز رزمندگان بااخلاص و باصفای دفاع مقدس در مقابل جنگ اقتصادی با آمریکا توصیف کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار سخنان مهمی در ضرورت رفع موانع جهش تولید بیان و بر ایجاد سند نقشه راهبرداری صنعتی و نیز مدیریت، هدایت، نظارت و حمایت از تولید تاکید کردند. همانطور که پیشتر نیز ایشان متولیان را بر ضرورت رفع مسیرهای پیش روی تولید توصیه کرده بودند در این دیدار نیز تاکید داشتند که مسیر رفع آسیب‌ها و شتاب گرفتن تولید، اشتغال و پیشرفت کشور با تلاش بیشتر تداوم یابد. چه تولیدکنندگانی که در این دیدار حضور داشتند و بی‌واسطه نقطه‌نظرات و مشکلاتشان را بیان کردند و چه آنان که فرصت حضور نیافتند از برگزاری این نشست در این سطح بسیار خرسند و امیدوار هستند. در واقع از جمله مهمترین ثمرات نشست این بود که عالی‌ترین مقام نظام جمهوری اسلامی مهمترین مشکلات حوزه تولید را بی‌واسطه از زبان فعالان این بخش شنیدند؛ ضمن اینکه تولیدکنندگان نیز رهنمودها و راهبردهای مهم نظام را در این جلسه دریافت کردند.

به نمایندگی از شرکت‌های معدنی و صنعتی جناب آقای مهندس عتیقی مدیرعامل محترم شرکت صنعتی و معدنی گلگهر سیرجان در محضر رهبر انقلاب اسلامی به ایراد سخن پرداخت و به شکلی گویا و مناسب، مهمترین مشکلات و راهبردهای این بخش را ضمن تمرکز بر نقش مقاوم‌ساز آن در اقتصاد و نیز خنثی‌سازی اثرات تحریم‌ها تشریح کرد.

آنچه اهمیت دارد اینکه سهم قابل توجه معدن در توسعه و اشتغال بر کسی پوشیده نیست و این درحالی است که براساس مستندات موجود، معدن و فرآورده‌های معدنی از جمله بخش‌هایی به شمار می‌رود که در شرایط تحریم‌های شدید و ظالمانه عملکرد موفقی داشته و نگذاشته چرخ تولید بایستد یا بیکاری گسترده دامن فعالان و کارگران این عرصه را بگیرد.

بخش معدن باوجود رکود عمیق در کشور، تحریم‌های سخت و مشکلات در تامین برخی تجهیزات وارداتی، نه تنها موفق به کسب ارزش افزوده مناسبی شده بلکه بهره‌وری و ایجاد ارزش افزوده را به میزان قابل ملاحظه‌ای در همان شرایط سخت اقتصادی رشد داده و به سمتی رفته است که بسیاری از تجهیزات موردنیاز خود را بتواند به جای واردات و اتکا به بیرون، از درون تامین کند.

معدن درواقع از جمله بخش‌هایی به شمار می‌رود که سهم قابل تاملی در ایجاد اشتغال، آن هم اشتغال پایدار و نیز به‌کارگیری نیروهای محلی دارد و تعطیل نشدن آن تاثیرات بسیارمهمی در ابعاد اقتصادی و اجتماعی خواهد داشت.

افزایش درآمد ملی، کمک به قطع وابستگی گ به درآمدهای نفتی یا دیگر درآمدهای ناپایدار، ایجاد زمینه رونق دیگر بخش‌های صنعتی با تامین مواد اولیه و کاهش وابستگی‌ها به واردات از جمله ویژگی‌های مهم بخش معدن به شمار می‌رود که در مجموع سبب خودکفایی بیشتر و کاهش اتکا به دیگران می‌شود.

این نکات مهم در قطع وابستگی و اتصال به منابع پایدار درآمدی در اقتصاد بارها توسط رهبر معظم انقلاب مورد تاکید قرار داشته و در این دیدار اخیر نیز باعنوان ضرورت پرهیز از شرطی کردن اقتصاد کشور و متوقف ماندن فعالیت‌ها به مسائلی که اختیاریش در دست خودمان نیست، مورد اشاره قرار دادند و فرمودند: در همین مدت ۱۰ سال نیز، بنگاهها و تولیدکنندگانی بوده‌اند که منتظر برداشتن تحریم و نتایج مذاکرات نماندند و با کار و تلاش، به نمونه‌های موفقی تبدیل شدند. ایشان یکی دیگر از موضوعات مهم در بخش تولید را حمایت از صنایع اشتغال‌آفرین برشمردند و افزودند: باید در کنار حمایت از صنایع اصلی و مادر، از صنایع پایین دستی و اشتغال‌آفرین نیز حمایت‌های دولتی و بانکی انجام